

Ülevaade 2016. aasta inimkaubandusega seotud kuritegevusest

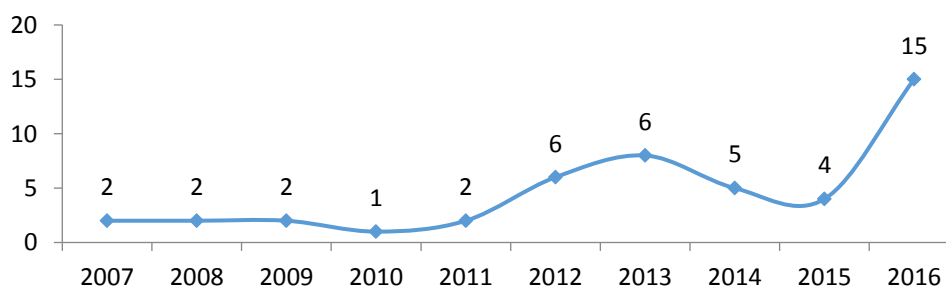
1. Eestis käsitletakse inimkaubandusena tegu, kus inimest sunnitakse töötama tavapäratutel tingimustel, tegelema prostitutsiooniga, kerjama, panema toime kuritegu või täitma muud vastumeelset kohustust. Inimkaubandusega on tegu ka siis, kui inimest hoitakse sellises olukorras vabaduse võtmise, vägivalda, pettuse, ähvardamise jms abil.
2. Inimkaubandusega seotud kuritegude arv kasvas 9 kuriteo võrra: 2016. aastal registreeriti 94 kuriteojuhtumit, 2015. aastal 85. Viimasel paaril aastal on kõige levinum alaealiste ärakasutamine inimkaubanduse eesmärgil (2016: 59; 2015: 63), kuid silmas tuleb pidada, et selle kuriteo puhul on tegemist paljude korduvate juhtumitega, kus nii kurjategijad kui kannatanud on samad. Lisaks tuleb öelda, et selle kuriteo puhul ei ole tegemist nõ klassikalise inimkaubanduse kuriteoga, kus kasutatakse sundi ning vägivalda. Pigem mõjutatakse alaealisi midagi tegema lubades neile rahalist tasu või muid hüvesid.

Inimkaubandusega seotud registreeritud kuriteod aastail 2013–2016

KarS	2013	2014	2015	2016	Muutus (2015-2016)
Inimkaubandus alaealiste ärakasutamise eesmärgil (175)	18	15	63	59	-2
Kupeldamine (133 ²)	13	8	17	19	+2
Prostitutsioonile kaasaaitamine (133 ³)	1	0	1	0	-1
Inimkaubandus (133)	8	5	4	15	+11
Inimkaubanduse toetamine (133 ¹)	2	0	0	1	+1

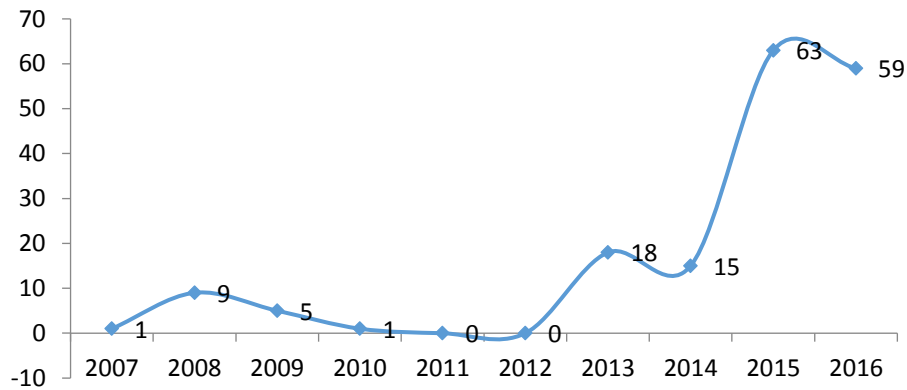
3. 2016. aastal registreeriti kokku 15 inimkaubanduse kuritegu (KarS § 133), millest rohkem kui pooled kuriteod on seotud rahvusvahelise inimkaubandusega. 9 kuriteo puhul 15st tegutsesid kaks Eesti organiseeritud kuritegelikku gruppi koos teiste Euroopa Liidu riikide ja Venemaa kurjategijatega rahvusvahelises inimkaubanduse ketis, eesmärgiga toimetada vietnamlasi Venemaalt illegaalselt Euroopa Liitu. Lisaks esines üks tööalase ekspluateerimise juhtum, paar seksuaalse ekspluateerimise juhtumit ja ühel juhul sunniti liikumisvabaduse piiramisega ühte kannatanut sõlmima järelmaksulepinguid.

Registreeritud inimkaubanduse kuritegude arv tõusis

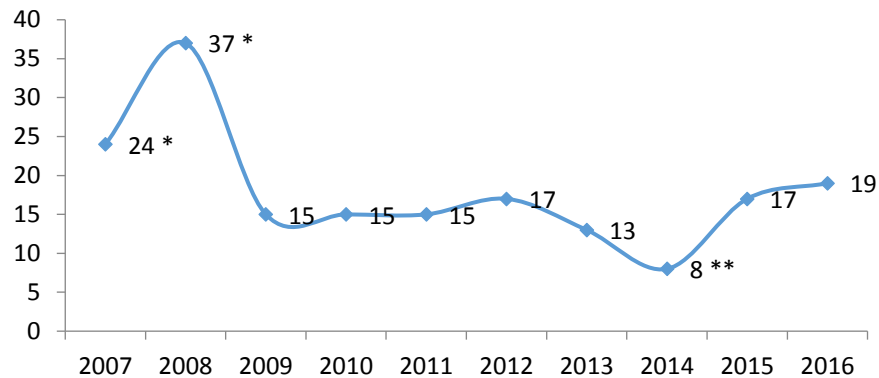
4. 2016. aastal registreeriti alaealiste ärakasutamisuhtumeid (KarS § 175) kokku 59 korral 8–18aastaste alaealiste vastu, kõige enam oli kannatanute seas 13–17aastaseid lapsi. Üle poolte (30+) kuritegude puhul on tegemist samade toimepanijatega ja vahel samade, kuid ka erinevate lapskannatanutega.

Alaealiste ärakasutamisuhtumid on korduavad

5. Kupeldamise (KarS § 133²) kuritegude arv (19) ei ole viimastel aastatel palju muutunud (2016: 19; 2015: 17). 2016. aastal esines mitmeid samade isikute poolt toime pandud kuritegusid (12). Kuriteod toimusid üldjuhul Tallinnas ja Narvas, selle vahel, et Tallinnas oli kurjategijatel selleks otstarbeks loodud firmad, Narvas mitte. Tallinnas olid bordellidena kasutuses saunad, massaažisalongid, samas Narvas mõjutati isikuid prostitutsiooniga tegelema e-posti ja isiklike kohtumiste kaudu.

Kupeldamise kuritegude arv on jäänud samaks

Koostas Anu Leps, kriminaalpoliitika osakonna nõunik